

ازدیاد پسته با استفاده از پیوند اپی کوتیل

علیرضا طلایی^۱، روح انگیز نادری^۲ و امان‌الله جوانشاه^۳
گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، کرج

پسته در اقتصاد کشاورزی ایران دارای اهمیت ویژه ای است. به طوری که قسمت اعظم تولید این محصول به خارج از کشور صادر می شود و درآمد ارزی خوبی ایجاد می کند. لذا برای تولید اقتصادی این محصول مهم نیاز به تحقیقات بیشتری است.

یکی از روش هایی که می تواند هزینه تولید را کاهش دهد، بکارگیری روش هایی است که زمان لازم برای تولید میوه را در باغات کوتاهتر نماید. از این نظر دانشمندان استفاده از عمل پیوند زنی را همواره ترویج نموده اند. جهت انجام پیوند در پسته معمولاً نهالهای بذری در سالهای سوم و چهارم انتخاب و پیوند می شوند این گیاهان در سالهای هفتم و هشتم به مرحله باردهی مناسب می رسند. ولی هرگاه تکثیر از طریق پیوند اپی کوتیل انجام پذیرد این زمان به مقدار قابل توجهی کاهش پیدا می کند.

در این تحقیق چگونگی امکان استفاده از پیوند اپی کوتیل در پسته با استفاده از سه روش پیوند زینی، اسکنه و جانبی مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نشان می دهد که اولاً امکان استفاده از پیوند اپی کوتیل در پسته وجود دارد و ثانیاً پیوند زینی با ۶۶٪ موفقیت بازده بالاتری نسبت به دو نوع دیگر دارد. در این آزمایش جهت بالابردن درصد گیرایی پیوند از هورمون BA در چهار غلظت ۱۰،۵۰، ۱۵ و PPM ۱۵۰ و اسید اسکوربیک در دو غلظت ۰ و PPM ۱۵۰ استفاده شد. مشخص گردید که هورمون BA و اسید اسکوربیک نه تنها بر روی موفقیت عمل پیوند تأثیر مثبتی ندارند، بلکه اثر منفی نیز دارند. همچنین نتایج برش میکروسکوپی نشان می دهد که کلیه مراحل جوش خوردن پایه و پیوندک نظیر تشکیل کالوس و تمایز آوندهای چوب و آبکش در مرحله اپی کوتیل همانند زمانی است که گیاهان به صورت سنتی پیوند می شوند.